

GRUPPESUPERVISION AF KLINISK MUSIKTERAPI
(Group Supervision of Clinical Music Therapy).
5 ECTS

SEMESTER: 6. semester

STUDIEORDNING FOR BACHELORUDDANNELSEN I MUSIKTERAPI, 2022

<https://studieordninger.aau.dk/2025/50/5634>

§18: UDDANNELSESOVERSIGT

GRUPPESUPERVISION AF KLINISK MUSIKTERAPI: <https://moduler.aau.dk/course/2025-2026/BAMTP20225?lang=da-DK>

UNDERVISER(E): Ulla Holck (kursusansvarlig), Jens Anderson-Ingstrup (praktikkoordinator)

VEJLEDENDE OMFANG

Til gruppesupervision afsættes 30 minutter pr. studerende fordelt på 5 undervisningsgange. Årgangen superviseres samlet, eller i mindre klynger á 3-5 studerende, så vidt muligt sammensat i forhold til klientmålgruppen.

MODULETS INDHOLD OG OPBYGNING

Supervisionsmodulet er et kursusmodul med fokus på gruppesupervision af den studerendes musikterapeutiske arbejde i løbet af 10 ugers endagspraktik på en praktikinstitution. Supervisionen skal sikre, at terapiforløbet foregår etisk forsvarligt, så klienten får de bedste betingelser for at indgå i en tryk proces, samtidig med at den studerende afprøver og udvikler sin terapeutidentitet. Gennem modulet bliver den studerende således introduceret til supervision som en nødvendig del af klinisk arbejde, som kvalitetssikring og som en kilde til løbende udvikling af terapeutens faglighed.

I supervisionen bygges der bro mellem den studerendes læreterapi erfaring, musikterapi metodiske færdigheder, samt teoretiske viden med det mål at fremme udviklingen af en reflekteret praksis. Supervisionen giver den studerende mulighed for at inddrage egne processer fra læreterapien på 1.-3. semester, så disse transformeres til ressourcer i det terapeutiske arbejde. For at fremme denne transformation skal den studerende udforme 1 sides opdatering af den terapeutiske læringsportefølje og sende denne til gruppesupervisor inden praktikstart, dvs. senest i uge 2 (se under krav til den studerende).

I løbet af den indledende observationsfase udvælger den studerende i samråd med praktikinstitutionen 1-2 klienter (individuelt eller i tomandsgruppe). Afgørelser herfra skal godkendes af gruppesupervisor.

Inden opstart af forløb skal den studerende sørge for at indhente samtykke i samarbejde med praktikstedets kontaktperson. Samtykke til at tage noter er obligatorisk for at iværksætte et forløb. I samtykket kan der evt. også gives tilladelse til audio- eller videooptagelser, samt brug af materialet til Bachelorprojektet. Hvis den studerende har fået samtykke til at optage audio- og/eller videofiler, skal det ske på AAUs optageudstyr med SD-kort. Såvel noter som evt. optagelser skal opbevares på en krypteret ekstern harddisk/USB stik. Se nærmere forklaring på siderne om GDPR på Musikterapiuddannelsen: <https://www.kommunikation.aau.dk/uddannelser/musikterapi/gdpr#>

Den studerende udarbejder et behandlingsoplæg for hver klient/gruppen. Af hensyn til GDPR skal den studerende bruge de skabeloner til behandlingsoplagene, som supervisor på forhånd har uploadet i et fælles Fileshare drev inden semestret. Den studerende må IKKE downloade behandlingsoplagene til egen computers harddisk, kun skrive i filerne på Fileshare drevet. Behandlingsoplagene skal godkendes af supervisor før de vises til kontaktpersonen på institutionen.

Supervisionen tager udgangspunkt i et tema eller en problemstilling, som den studerende fremlægger. Supervisor skal medvirke til, at den studerende kan anvende sine musikalske og terapeutiske ressourcer på en kreativ og systematisk måde – samtidig med at det sker på en etisk ansvarlig og faglig relevant måde i forhold til klientens problemstilling. Supervisionen skal sikre, at den studerende får erfaring med opstartsforløbet, gennemførelse og afslutning af et forløb. Desuden skal supervisor hjælpe den studerende med at løse eventuelle etiske eller behandlingsmæssige problemer i relation til praktikstedet, så en forståelse af den relevante kontekst og de implicerede partnere inddrages. (Konkrete problemstillinger i forhold til praktiksted skal dog løses i samspil med praktikkoordinator.)

Gruppesupervisionen giver desuden den studerende viden om andre klientmålgrupper og de muligheder/problemer, der kan være i forbindelse med musikterapiarbejde med pågældende målgrupper.

Behandlingsoplæg – eller handlingsoplæg

Den studerende udarbejder løbende et behandlingsoplæg på max 1A-side med følgende punkter (på praktiksteder, hvor det ikke giver mening at tale om behandling, ændres overskriften til et 'handlingsoplæg'):

1. Kort beskrivelse af klienten, barnet eller borgeren samt konkrete observationer i og uden for musikterapien – af relevans for musikterapien
2. Mål for musikterapiforløbet med udgangspunkt i observationer beskrevet under pkt. 1
3. Anvendte metoder og teknikker ift. de opstillede mål
4. Kort beskrivelse af hvad forløbet har vist, og/eller hvad der evt. kunne arbejdes videre med fremadrettet

Behandlingsoplægget indgår i forberedelsen til gruppesupervisionen (se nedenfor), og i løbet af supervisionen vil der være fokus på sammenhæng mellem klientproblematik og målsætning for musikterapiforløbet. Behandlingsoplægget danner baggrund for mundtlig formidling til kontaktpersonen om mål og indhold af musikterapien, og skal ikke udleveres til institutionen.

UNDERVISNINGENS FORM

Før hver supervision skal den studerende forberede et oplæg vedrørende den klient og den problematik, den studerende ønsker at få supervision på. Oplægget skal forberedes, så den studerende på forhånd har udvalgt relevante uddrag fra egne noter. Til mindst én af supervisionerne skal den studerende have forberedt audio- eller videoklip i forbindelse med sin fremlægning. Har den studerende ikke adgang til at optage audio- eller video, skal den studerende i stedet forberede et lille rollespil, der illustrerer den problematik, den studerende ønsker at få fokus på i supervisionen. Oplæg/spørgsmål til supervisionen skrives som en note i slutningen af behandlingsoplægget i Fileshare, så det fremgår, hvad den studerende ønsker at fokusere på i supervisionen.

Selve supervisionen foregår ved at den studerende fremlægger den forberedte kliniske problemstilling i gruppen og derefter superviseres af gruppesupervisor. Der er i alt 30 minutter til rådighed til hver studerende pr. supervisionsgang. Gruppemedlemmerne inddrages i det omfang det er relevant og lærer herigennem om andres kliniske problemstillinger med forskellige målgrupper, samt bidrager til supervisionsprocessen ud fra supervisors oplæg. Som supplement til den verbale del, anvendes der musikalske eller andre kreative redskaber i det omfang det giver mening i forhold til problemstillingen.

Da der er tale om supervision af den studerendes første aktive praktik (novicesupervision), er der fokus på at styrke den studerendes evne til at fremlægge kliniske problematikker på en indsigtsgivende og afgrænset måde, og derefter hjælpe den studerende til at få indblik i egen rolle og evt. overføringsforhold i forhold til den beskrevne problematik. Målet er, at den studerende finder frem til nye muligheder/løsninger og efterfølgende afprøver dem i det kliniske arbejde. Ud over selve klientarbejdet kan spørgsmål i forhold til etiske regler, tværfagligt samarbejde, rammeproblemer og skriftlig formidling (behandlingsoplægget) inddrages i supervisionen. Efter hver session skal den studerende skrive udførlige noter, så der sikres en progression i supervisionsforløbet.

PRØVENS FORM OG INDHOLD

Prøven har form af en supervisionsrapport, hvor den studerende skal redegøre for den erfaringsdannelse, han/hun har erhvervet i forbindelse med praktikforløbet og den tilhørende gruppesupervision. Rapporten skal være på mindst 3 og højst 5 sider, og afleveres senest 1 måned før semesterafslutning. Til eksaminationen har studiesekretæren vedlagt praktikstedets udtalelse omkring den studerende til rapporten. Rapporten bedømmes af eksaminator (supervisor). Der gives bedømmelsen bestået/ikke bestået. Besvarelser, som eksaminator vurderer til ikke bestået, bedømmes tillige af en intern censor.

Supervisionsrapporten skal demonstrere, at den studerende opfylder målbeskrivelserne for modulet. Rapporten kan opbygges på følgende måde:

1. Kort indledning med oplysning om hvilken form for institution, der har været ramme for praktikken samt kort introduktion til klientmålgruppen og relevante samarbejdspartnere
2. Uddybende refleksioner over musikterapeutens eget terapeutiske udviklingsforløb ud fra de kliniske temaer, der har været bearbejdet i gruppesupervisionen
3. Refleksioner over praktikerfaringen med henblik på at identificere ressourcer og behov for udvikling af ressourcer, såvel klinisk som tværfagligt
4. Refleksioner over betydningen af supervision i forhold til udviklingen af terapeutidentiteten (terapeutisk portefølje*)

*Temaer fra supervisionsrapporten vil naturligt kunne indgå i den individuelle læreterapi på 7. semester

NB. Praktikudtalelsen indgår ikke som en del af bedømmelsen af supervisionsrapporten, men gennemses af etiske årsager af praktikkoordinator og supervisor.

KRAV TIL DEN STUDERENDE

Omfang og forventning

Modulet et på i alt 5 ECTS, hvilket svarer til omkring 135 timers arbejde for den studerende. Den studerende forventes at bruge ca. 90 timer til praktikforløb inklusive observation i to uger, litteraturlæsning og udformning af behandlingsoplæg, 30 timer til forberedelse af egen supervision samt deltagelse i gruppesupervision og endelig ca. 15 timer til udformning af supervisionsrapport.

Det er den studerendes ansvar at:

- søge efter en egnet praktikplads, efter praktikkoordinator har sat processen i gang (ultimo september). Den studerende skal ikke selv kontakte praktikinstitutioner, før det er aftalt med praktikkoordinator
- fastsætte en dag i november eller december på 5. semester med deres praktiksted, hvor den studerende kan besøge stedet en times tid
- udforme max 1 normalsides opdatering fra terapeutisk læringsportefølje med opridsning af egne vigtige temaer fra læreterapiforløbet samt kliniske gruppemusikterapifærdigheder (eller evt. andre vigtige informationer) af relevans for praktikken og supervisionsforløbet og sende denne til gruppesupervisor inden praktikstart, dvs. senest i uge 2
- tilegne sig stoffet fra praktikforberedelsen. Ved fravær skal den studerende sørge for at få undervisningen optaget, og efterfølgende aflevere et skriftligt notat på 2-3 sider til underviseren, der bevidner tilegnelsen
- sørge for indhentet samtykke i samarbejde med praktikstedets kontaktperson. Samtykke til at tage noter er obligatorisk for at iværksætte et forløb. I samtykket kan der evt også gives tilladelse til audio- eller videooptagelser, samt brug af materialet til Bachelorprojektet – se <https://www.kommunikation.aau.dk/uddannelser/musikterapi/gdpr#databehandling-og-samtykke>
- at scanne underskrevne samtykkeerklæringer på AAU-printer og sende scanningen til egen studentmail. Derfra videresendes de til praktikkoordinator og slettes fra egen mailboks med det samme eller senest inden 1 måned. Praktikkoordinator sørger herefter for at erklæringerne opbevares / sendes til studiesekretær, som uploader dem i WorkZone. Herefter skal den studerende makulere de fysiske samtykkeerklæringer.
- gøre sig bekendt med de gældende GDPR-regler angående opbevaring, optagelse og transport af fortrolig og/eller følsom data, jf. uddannelsens GDPR-hjemmeside
- følge aftalen der er indgået ml. universitetet og praktikinstitutionen
- efterleve DMTFs etiske regelsæt i den kliniske udøvelse samt formidling af musikterapi
- gennemføre musikterapiforløb med max to klienter (individuelt eller i tomandsgruppe), afvigelser kan kun ske efter aftale med gruppesupervisor
- at udarbejde behandlingsoplæg ved at bruge de filer, der ligger i det fælles Fileshare, supervisor har oprettet, og få dem godkendt af supervisor, inden indholdet deles med praktikstedet. Behandlingsoplæg må ikke downloades til den studerendes egen computer
- anvende gruppesupervisionen relevant, dvs. fremlægge relevante kliniske problemstillinger og søge

information og hjælp ved tvivlsspørgsmål

- forberede supervisionen, så de kliniske problemstillinger er tilgængelige for supervision, herunder udvælge relevante procesnoter samt audio-/videoklip fra de(t) pågældende klientforløb, eller forberede et mindre rollespil, der kan illustrere en given problematik
- involvere gruppesupervisor ved tvivlsspørgsmål om etiske problemstillinger, fx i forhold til at samstemme musikterapiforløbene med den øvrige (be-)handlingsplan for klienten på praktikinstitutionen
- formidle musikterapi i relevante sammenhænge i tilknytning til de aktuelle musikterapiforløb under praktikken
- aflevere en supervisionsrapport (3-5 sider) på Digital Eksamen

KRAV TIL GRUPPESUPERVISOR

Det er gruppesupervisorens ansvar at:

- læse den studerendes 1-sides opdatering af egne vigtige temaer fra læreterapiforløbet samt kliniske gruppemusikterapifærdigheder (eller evt. andre relevante informationer) inden supervisionsforløbets start
- planlægge et supervisionsforløb med de studerende, så supervisionen bliver optimal i forhold til timer og tidsramme for praktikken samt skabe en tryk ramme for supervisionen. Første supervision ligger den sidste fredag i observationsperioden
- drøfte klientudvælgelse og tjekke, at den studerende har fået indhentet samtykke
- at oprette et fælles Fileshare drev og uploade skabeloner til behandlingsoplæg, samt efterfølgende godkende den studerendes behandlingsoplæg for hver enkelt klient, før indholdet deles med praktikinstitutionen
- vurdere om det kliniske arbejde er i overensstemmelse med praktikstedets behandlingsmuligheder og -ideologi
- rådgive den studerende så det musikterapeutiske arbejde udføres etisk og metodisk forsvarligt i henhold til behandlingsmulighederne på institutionen og med relevant hensyntagen til klientgruppen
- støtte den studerende i at opdage og få overblik over de problemstillinger, som den studerende fremlægger, samt at støtte den studerende i at aktivere egne ressourcer i forbindelse med at løse eller arbejde videre med problemstillingerne
- hjælpe den studerende til at udforme så præcist et behandlingsoplæg som muligt, så klientproblematik, mål og metoder/teknikker hænger sammen, og så behandlingsoplægget kan danne baggrund for mundtlig formidling til kontaktpersonen om mål og indhold af musikterapien
- overholde tavshedspligt både overfor klienter, studerende og praktikinstitutionen
- informere praktik- og studiekoordinator, hvis der opstår problemer i den studerendes terapiudøvelse, eller hvis den studerende forsømmer supervision
- inddrage praktikudtalelsen i forbindelse med afslutningen af supervisionsforløbet
- bedømme supervisionsrapporten (bestået/ikke-bestået)
- inddrage studiekoordinatoren, hvis supervisionsrapporten vurderes til ikke-bestået, så den kan bedømmes af en intern censor

LITTERATUR

Exner, J. (2017). Gruppesupervision med implementering af neuroaffektive processer. I C. Lindvang & B. D. Beck (Red.) *Musik, krop og følelser. Neuroaffektive processer i musikterapi*. Frydenlund Academic.

Holck, U. (2010). Supervision af novicemusikterapeuter i arbejde med børn med betydelige og varige funktionsnedsættelser. I Stensæth, K., Eggen, A.T. & Frisk, R. S., & (Red.). *Musikk, helse, multifunksjonshemming*, NMH-publikationsserie, 2010:2, 89-104. Skriftserien fra Senter for musikk og helse. Norges musikkhøgskole.

Pedersen, I. N., Holck, U. & Ridder, H. M. (2022). Clinical supervision for internship students. In I. N. Pedersen, C. Lindvang & B. D. Beck (Eds), *Resonant learning in music therapy. A training model to tune*

the therapist (pp 317-431). Jessica Kingsley

SUPPLERENDE LITTERATUR

Forinash, M. (2001). *Music Therapy Supervision*. Barcelona Publishers. (Vælg artikler ud fra klientmålgruppe).

Richards, E. (2009). Whose handicap? Issues arising in the supervision of trainee music therapists in their first experience of working with adult with learning disabilities. I H. Odell-Miller & E. Richards, E (red.) *Supervision of Music Therapy. A theoretical and practical handbook*. Routledge.

Stige, B. & Kristiansen, F.A. (2016). Etablering og forankring av musikkterapitilbud. I B. Stige & H.M. Ridder (Red.) *Musikkterapi og eldrehelse*. Universitetsforlaget.

Pedersen, I. N. (red.) (2013). *Kunstneriske medier i supervision af psykoterapi: Indsigt og vitalitet*. Aalborg Universitetsforlag.

Summer, L. (2001). Group Supervision in First-Time Music Therapy Practicum. I M. Forinash (Red.) *Music Therapy Supervision*. Barcelona Publishers.

Til metode-inspiration:

Bruscia, K. (1987). *Improvisational models of music therapy*. Kap. 37: Sixty-four clinical techniques. Thomas Publishing.

Holck, U (2005). Spilleregler i musikterapi med voksne – oversigter fra faglitteraturen. I H. M. Ridder (red): *Musikterapi i Psykiatrien, Årsskrift 4*, s.6-23

Holck, U. (2005). Spilleregler i musikterapi med børn – caseeksempler fra faglitteraturen. I H. M. Ridder (red): *Musikterapi i Psykiatrien, Årsskrift 4*, s.24-39

Holck, U. (2008). Spilleregler anvendt i musikterapeutisk assessment i børnepsykiatrien - tværgående analyse af 10 cases. I U. Holck (red) *Musikterapi i Psykiatrien, Årsskrift 5*, side 48-74.

Wigram, T. (2004). *Improvisation*. Jessica Kingsley.

Godkendt i Studienævnet for Kunst, Sundhed og Teknologi, december 2025